

Růst mezd mění domácí stavebnictví

České stavebnictví zaznamenává v posledních letech prudký růst nákladů. Prakticky ve všech zainteresovaných oborech lze vysledovat strmý nárůst mezd, který se mimo jiné odráží ve stoupajících cenách staveb a může do budoucna nepříznivě ovlivnit dynamiku stavebnictví. Řada stavebních firem, které se cítí těmito trendy nejvíce ohroženy, hledá již nyní nová východiska, jak své budoucí obraty a zisky zabezpečit.

Podle výsledků průzkumu společnosti Incoma Research, provedeného mezi stavebními firmami a dodavateli stavebních materiálů, patří mezi největší hrozby současného stavebnictví právě navyšování mzdových nákladů. Mzdy ve stavebnictví stouply za posledních pět let téměř o 50 % a v konečném důsledku je nejvýrazněji pociťují stavební firmy a koncoví investoři: podnikatelům se snižuje obrát, pro investory se stala práce nejvýraznější položkou v ceně novostavby. Za zvyšováním mzdových nákladů stojí mimo jiné zvyšující se nároky na kvalitu práce. Ty souvisí například se zpřísňováním řady stavebně technických norem pro všechny typy objektů. Práci v českém stavebnictví prodražuje i permanentní nedostatek kvalifikovaných sil. Svaz podnikatelů ve stavebnictví se tak nedávno rozhodl řady stavebních dělníků rozšířit nábořem pěti tisíc pracovních sil z Vietnamu a dalších asijských zemí.

Průměrné mzdy ve stavebnictví (v měsíci květnu)						
	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Průměrná nominální měsíční mzda	24 335 Kč	22 559 Kč	20 656 Kč	18 420 Kč	17 228 Kč	16 728 Kč
Hodinová mzda	163 Kč	142 Kč	126 Kč	113 Kč	109 Kč	111 Kč

Zdroj: Český statistický úřad

Rozhodují stavební technologie

Pro stavební firmy představuje určité východisko přehodnocení stavebních technologií, kterým dávaly dosud ve výstavbě přednost. Mezi jednotlivými technologiemi a stavebními konstrukcemi totiž existují výrazné rozdíly, co se týká rychlosti výstavby a produktivity práce. Tlak na optimalizaci práce na stavbě je podle výrobců stavebních materiálů stále citelnější a odráží se i ve výběru základních zdících prvků. „Projevuje se to na dynamickém růstu prodeje přesného pórobetonového zdiva, které sice patří mezi dražší materiály, ale umožňuje extrémně rychlou a levnou výstavbu,“ říká například Ivana Havlíčková, marketingová specialista společnosti Xella CZ, výrobce zdícho systému YTONG. Ing. Daniel Kozel ze severomoravské firmy DK1, která již řadu let staví prakticky pouze z pórobetonového zdiva, upřesňuje důvody: „Když jsme na začátku 90. let začínali, tvořil podíl práce v celkové hodnotě domu 25 %, dnes je tento podíl dvakrát takový. Každý zkušený podnikatel musí vědět, že ve výstavbě dnes nerozhoduje cena materi-

Foto: Xella CZ

álu. Do kalkulací je třeba zahrnovat související náklady, jako je práce, náročnost na výstavbu nebo na provádění rozvodů, spotřeba omítek, náklady na dopravu.“ Cena materiálu za kubík je tak položkou, se kterou je zapotřebí zacházet velmi opatrně: nemusí být vždy nejnižší, specifické vlastnosti materiálu však mohou ušetřit jinde. „Rychlost výstavby a produktivita práce je tak vysoká, že náklady klesají jen u hrubé stavby zhruba o čtvrtinu oproti jiným stavebním konstrukcím. Mokvý proces u YTONGU je minimální, výstavbu tak neblokují žádné technologické přestávky. V rozmezí pěti až osmi měsíců se pohybuje stavba běžného rodinného domu,“ dodává Kozel.

Konečné náklady diktuje projektant

Nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců ve stavebnictví stojí za stále poměrně nízkou průměrnou kvalitou prací na příklad a srovnání se západní Evropou, kde je konkurenční tlak mnohem vyšší. Na druhou stranu ale v dlouhodobém měřítku vede k používání kvalitnějších materiálů, které eliminují lidskou práci a tím také lidské chyby v procesu výstavby. „Dražší práce ve výsledku určitě povede také ke kvalitnějším projektům a k uplatnění efektivních moderních materiálů a technologií. Nedostatečná propracovanost projektů stále způsobuje zbytečné plytvání prací a obrovské vícenáklady na stavbách. Podobné je to s použitím tradičních zdících materiálů, které umožňují nízkou produktivitu práce, navíc mají často již nevyhovující technické parametry,“ dodává Marek Dudák z poradenské agentury Deee Communication. Další zvyšování cen stavebních prací je nejspíš nevyhnutelné. Pokud ale zároveň povede k profesionalizaci celého oboru, může především drobným investorům přinést značné úspory času a nervů, o které je připravují současné realizační firmy a jejich femesníci.